

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 листопада 2025 року*

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач лабораторії якості освіти Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку, к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №8, від 25 грудня 2025 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21 листопада 2025 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 145 с.

До збірника ввійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2025

освітнього процесу, особливо в умовах кризових ситуацій. Доцільним є впровадження програм емоційної стабілізації, що включають тренінги з розвитку стресостійкості, групи психологічного розвантаження, індивідуальні консультації та заходи з профілактики емоційного вигорання. Участь педагогів у таких програмах підвищує рівень командної взаємодії, сприяє формуванню позитивного мікроклімату в колективі та підтримує професійну мотивацію. Особливо ефективним є залучення до реалізації таких програм практичних психологів, фахівців з арт-терапії та коучингу.

Партнерство: посилення співпраці з університетами, волонтерами, ІТ-компаніями. Партнерська взаємодія є важливою умовою розвитку інноваційного освітнього середовища. Співпраця з педагогічними університетами створює можливості для проведення педагогічної практики, науково-методичних семінарів, обміну досвідом. Залучення волонтерських організацій сприятиме реалізації соціальних і громадянських проєктів, формуванню активної громадянської позиції учнів. Партнерство з ІТ-компаніями відкриє доступ до сучасних технологічних рішень, освітніх платформ, програм підвищення цифрової грамотності педагогів, що формуватиме відкриту освітню екосистему, зорієнтовану на потреби суспільства.

Інноваційність: розроблення та впровадження авторських проєктів у межах НУШ. Інноваційна діяльність виступає рушійною силою розвитку сучасної школи, розроблення авторських освітніх проєктів у межах реалізації концепції Нової української школи (НУШ) сприятиме створенню унікальних освітніх практик, адаптованих до запитів учнів і громади, зокрема можуть бути проєкти з розвитку критичного мислення, медіаграмотності, STEM-освіти, підприємливості чи емоційного інтелекту, реалізація яких дозволить не лише підвищити якість освітніх результатів, а й сформувати імідж закладу як інноваційно активного та конкурентоспроможного освітнього осередку.

Література

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Концепція (№ 988–2016-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.
2. Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні: Постанова України (№ 782). <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-pochatok-navchalnoho-roku-pid-chasvoiennoho-stanu-v-ukraini-i280723-782>.

СЕРЕДОВИЩНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ **Кушніренко Тетяна, Україна**

Сучасна система освіти України переживає глибокі трансформаційні процеси, спрямовані на створення комфортного, безпечного та розвивального освітнього середовища. У цьому контексті особливого значення набуває

середовищний підхід в управлінні, який розглядає заклад загальної середньої освіти як цілісну соціокультурну систему, де взаємодіють усі учасники освітнього процесу – учні, педагоги, батьки, громада.

У сучасному науковому дискурсі спостерігається актуалізація теоретичного осмислення середовищного підходу, зокрема це стосується досліджень щодо реалізації середовищного підходу в освітній сфері, організації освітнього середовища, класифікації його компонентів, методів менеджменту середовища в закладі освіти тощо (М. Братко, О. Лінник, Л. Макар, О. Сакалюк, С. Фокша, О. Ярошинська та ін.).

Середовищний підхід дозволяє менеджеру освіти не просто організовувати діяльність колективу, а створювати умови, в яких кожен учасник освітнього процесу може розкривати свій потенціал. Він змінює логіку управління: від адміністративного контролю – до партнерської взаємодії, від ієрархічної системи – до мережевої структури співпраці. Основна мета такого підходу – формування цілісного освітнього простору, який сприяє розвитку особистості дитини, забезпечує психологічний комфорт, безпеку та підтримку індивідуальної траєкторії навчання.

Важливою складовою середовищного підходу є створення педагогічного середовища, що ґрунтується на принципах відкритості, довіри, діалогу та партнерства. Це середовище не лише забезпечує освітній процес, а й впливає на формування ціннісних орієнтацій, соціальної активності, життєвої компетентності здобувачів освіти.

Дослідники наголошують, що середовищний підхід у сучасній освіті має поєднувати фізичний, соціальний і духовно-культурний простір школи, формуючи в закладі освіти живе середовище розвитку [2]. А на думку О. Винничук, О. Радченко, І. Шульга та ін., керівник, який сповідує середовищний підхід, не лише адмініструє, а й модерує освітні процеси, створюючи умови для ініціативи, співтворчості та професійного зростання педагогів [1].

Роль керівника у цьому процесі є визначальною. Він виступає не як контролер, а як організатор розвитку середовища. Завдання управлінця полягає в забезпеченні гармонійної взаємодії між усіма складовими: матеріальною, соціальною, психологічною, культурною та інформаційною. Зокрема, у практичній діяльності менеджера освіти середовищний підхід реалізується через:

- створення комфортного та безпечного фізичного середовища (умови праці, безпека, естетика простору);
- підтримку сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі;
- розвиток внутрішньошкільної демократії та розподіленого лідерства;
- налагодження партнерства з місцевою громадою, батьками, закладами культури і науки;
- використання цифрових середовищ для відкритої комунікації та управлінської аналітики.

Сучасний заклад загальної середньої освіти має стати простором розвитку, де освітнє середовище виступає не лише умовою, а й активним чинником виховання і навчання. Ефективне управління цим середовищем сприяє інноваційності педагогічної діяльності, формуванню культури співпраці, створенню позитивного іміджу закладу освіти.

Середовищний підхід в управлінні – це стратегія розвитку сучасної школи, зорієнтована на людину, на створення умов для розкриття її потенціалу, формування цінностей, соціальної відповідальності та готовності до життя у світі змін. Отже, середовищний підхід – це не лише управлінська технологія, а філософія нової школи, яка передбачає розвиток закладу освіти як відкритої, адаптивної, культурно насиченої системи. Саме від уміння керівника створити й підтримувати таке середовище залежить якість освіти, мотивація педагогів й успішність учнів.

Література

1. Актуальні проблеми управління закладами освіти в контексті стратегії модернізації освітньої галузі : колект. монографія / за заг. ред. В. П. Кравця. Г. М. Мешко. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 310 с.

2. Формування сучасного освітнього середовища : теорія і практика : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. / ред. кол. : Н. В. Ільченко (голова) та ін. Ірпінь, 2020. 100 с.

МОДЕЛЮВАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Мунтян Тетяна, Україна

Необхідність трансформації виховного процесу в умовах Нової української школи (НУШ), інтеграції європейських цінностей та посилення ролі громадянського, патріотичного й національно-свідомого виховання актуалізує проблему моделювання виховної роботи і дозволяє системно і цілісно підійти до створення ефективного освітнього середовища, що сприяє всебічному розвитку особистості учня.

Сучасні дослідники (О. Вишневський, М. Гагарін, В. Гусак, І. Єрмаков, О. Коберник, В. Ковальчук та ін.) зробили значний внесок у розробку теоретичних засад моделювання виховних систем, зокрема таких аспектів, як розгортання і розвитку цих систем, закономірностей їх функціонування, а також ключових принципів та етапів практичного впровадження. У їхніх роботах моделювання виховної роботи розглядається як стратегічний підхід, що передбачає створення цілісної сукупності взаємопов'язаних компонентів, упорядкованість їх зв'язків та прогнозування результатів [1; 2].

Структурно-функціональна модель виховної роботи сучасного закладу загальної середньої освіти орієнтована на формування ключових компетентностей та ціннісних орієнтирів здобувачів освіти. Концептуальна

ЗМІСТ

Секція 1	
АВКСЕНТЬЄВА Галина <i>Організація освітнього процесу в умовах змішаного навчання</i>	3
КРОЇТОРУ Людмила <i>Механізми удосконалення управлінської діяльності менеджерів в умовах сучасних викликів</i>	5
КУШНІРЕНКО Тетяна <i>Середовищний підхід в управлінні закладом освіти</i>	7
МУНТЯН Тетяна <i>Моделювання виховної роботи сучасного закладу загальної середньої освіти</i>	9
ОЛІЙНИК Ярослава <i>Механізми саморозвитку сучасного менеджера освіти</i>	11
ПОЛЬОВА Тетяна <i>Взаємодія у сучасній вищій освіті: рівноправні партнерські відносини при збереженні ієрархії ролей</i>	13
ХУАН Хуей <i>Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні закладом освіти</i>	17
ХУДАВЕРДІЄВА Вікторія <i>Інноваційні підходи до підготовки майбутніх управлінців індустрії туризму та гостинності в умовах цифрової трансформації освіти</i>	19
ЧЕНЬ Гуйцзянь <i>Управління закладом освіти на засадах сучасних технологій</i>	22
Секція 2	
АСТАХОВА Катерина <i>Кадровий потенціал університетського сектору освіти України: ключові виклики та тренди</i>	25
ВАСИЛЬЄВА Олександра <i>Безпека закладів освіти – одна із головних вимог сьогодення</i>	27
ДОЛЖЕНКОВ Олег <i>Внутрішній контроль та кризова стійкість університету: практичні аспекти</i>	30
КЕЛІЧАВА Марина <i>Маркетингова стратегія як механізм розвитку позашкільного закладу освіти</i>	33
КОВАЛЬСЬКИЙ Станіслав <i>Виклики та ризики змішаного навчання в умовах сучасної України</i>	35
КОФІЖИУ Ганна <i>Розвиток партнерської взаємодії закладу загальної середньої освіти з батьками в умовах трансформації освіти</i>	37
САКАЛЮК Оксана, КОПИЛЮК Вікторія <i>Цифровізація управління закладом освіти: можливості, виклики та перспективи розвитку</i>	39
ЧЕРНЕНКО Наталія, СЮЙ Цзячен <i>Організаційно-психологічні умови професійної самореалізації педагогів в умовах трансформацій сучасної освіти</i>	42